

Informatie over de workshops

Het landelijke opleidingsplan interne geneeskunde 2019 - what's new and what do you need to know?

Jacqueline de Graaf, directeur medische vervolgopleidingen Radboudumc Nijmegen, **Yvo Smulders**, hoofdopleider interne geneeskunde Amsterdam UMC, locatie VUmc en **Hanne de Vries**, aios UMC Groningen, **Maartje Visser**, aios Amsterdam UMC, locatie AMC

Doelgroep: aiossen, opleiders, supervisors, onderwijskundigen

Inhoud: Vanaf zomer 2019 gaan we opleiden volgens het nieuwe landelijke opleidingsplan Interne geneeskunde. In dit plan spelen we in op de ontwikkelingen binnen het vakgebied Interne geneeskunde zodat er toekomstbestendige internisten worden opgeleid. Er worden bijvoorbeeld 2 longitudinale leerlijnen geïntroduceerd: Acute geneeskunde en Ouderengeneeskunde. Echografie zal gaan behoren tot de basiscompetenties van iedere aios. De aios zal daarnaast ook basiskennis en vaardigheden gaan bezitten op 4 thema's te weten onderwijs en opleiden, kwaliteit en veiligheid, bestuur en management en onderzoek/wetenschap. Individualisering, profilering en flexibilisering staan centraal, waarbij de aios persoonlijk en medisch leiderschap zal gaan tonen. Werkplekleren is en blijft de belangrijkste activiteit van de aios. De aios zal individueel begeleid worden in (poli)klinische activiteiten (EPA's) wat per EPA resulteert in een bekwaamverklaring door de opleidingsgroep.

Wat betekent dit alles voor u als opleiders, supervisors, onderwijskundigen en aios? Hoe gaat u samen aan de slag, lokaal en in uw OOR? Wat kunnen we voor elkaar betekenen? Heeft u behoefte aan regionale dan wel landelijke ondersteuning?

Werkvorm: Plenaire voordracht gevolgd door discussie in groepen. Per groep zal gevraagd worden (een van) bovenstaande veranderingen uit te werken met 'tips en tricks'.

Doel: Na deze workshop bent u volledig op de hoogte van de ins en outs van het nieuwe landelijke opleidingsplan. U heeft best practices en tips verzameld om de te verwachten activiteiten lokaal/regionaal uit te werken. U gaat deze opnemen in uw PDCA cyclus in voorbereiding op zomer 2019: de implementatie van het nieuwe opleidingsplan.

Influence

Yves Smets, internist en opleider interne Geneeskunde OLVG en **Alexander Vlaar**, MBA is internist-intensivist Amsterdam UMC, locatie AMC

Wat is het programma?

De organisatie in een ziekenhuis is complex waarbij je continue beslissingen moet nemen. Je wordt als arts onbewust in je besluitvorming beïnvloed. Daarnaast heeft je eigen gedrag invloed op het functioneren van het team waar je in werkt. Het is daarom van belang inzicht te krijgen hoe je beïnvloed wordt en hoe je zelf (positief) invloed kan uitoefenen. Er zal hiervoor terug gevallen worden op de theorie van Robert Cialdini, auteur van het toonaangevende boek "Influence". Yves Smets en Alexander Vlaar laten je met de film "12 angry men" een Business School aanpak van onderwijs in influence ervaren. Er worden herkenbare parallellen getrokken met ons dagelijks werk als artsen. Het doel is hiermee inzicht te krijgen in hoe jij beïnvloedt wordt en kan beïnvloeden met betere uitkomsten voor beide partijen.

Voorafgaand aan de workshop krijg je een voorbereidingsopdracht. Dit betreft het kijken van de film "12 angry men". Je krijgt deze opdracht als je ingeschreven hebt.

Duurzaamheid op de afdeling

Prabath Nanayakkara, *internist acute geneeskundige, Amsterdam UMC, locatie VUmc*

Hoe maak je de zorg zo efficiënt mogelijk? Hoe voorkom ik onnodige labaanvragen als het 'KNUK'-je, dagelijks CRP? Workshop op basis van het RODEO project: reductie overbodige diagnostiek door attitude verandering van artsen.

(Ont)regel de opleiding – een JNIV schrapsessie

Ruben de Bruin, *aios Groene Hart Ziekenhuis, Gouda* en **Freek Meeuwes**, *JNIV-bestuur, UMCG, Thera Links*, *hoofdopleider interne geneeskunde UMCG*

Inhoud: Uit onderzoek van denktank "[Ont]regel de zorg" blijkt dat de gemiddelde zorgverlener tot 40% van zijn werkweek besteedt aan administratieve werkzaamheden¹. Ook de a(n)ios interne geneeskunde voelt deze forse administratieve last gedurende zijn dagelijkse werkzaamheden². Voortvloeiend uit landelijke schrapsessies is op 23 mei 2018 het actieplan (ont)regel de zorg gepresenteerd door Ministers Hugo de Jonge (VWS) en Bruno Bruins (Medische zorg)³. Hiermee is een breed draagvlak gecreëerd voor het verminderen van de administratieve last en regeldruk in de zorg.

In navolging van deze landelijke initiatieven werden a(n)ios interne geneeskunde van alle opleidingsziekenhuizen eerder al benaderd om ideeën voor te dragen die de administratieve last kunnen verminderen. Het betreft niet alleen het ontregelen van de dagelijkse werkzaamheden van a(n)ios en internist, maar ook het ontregelen van de opleiding zelf. Nadere toelichting en een overzicht van de ingezonden ideeën is te vinden in de speciale JNIV oktoberuitgave (nummer 3, 2018) van het NIV Magazine, zie hieronder⁴. Tevens is recent de JNIV-commissie "Schrapsessies" opgericht om deze ideeën verder vorm te geven en uit te werken.

Werkvorm en doel: In deze LOIG-schrapsessie wil de JNIV graag met u van gedachten wisselen om aanvullende ideeën te formuleren die de administratieve last kunnen verlichten, de huidige ideeën te evalueren en er gezamenlijk naartoe te werken deze te implementeren in de dagelijkse praktijk.

Contact: Wilt u graag meedenken en/of ideeën inbrengen, maar kunt u niet bij deze workshop zijn, stuur dan een e-mail naar Ruben de Bruin (Ruben.de.Bruin@ghz.nl) of Freek Meeuwes (F.O.Meeuwes@umcg.nl).

1. Enquête (Ont)Regel de Zorg VvAA en FMS. Administratiedruk medisch specialisten. Nov 2017.

2. www.demedischspecialist.nl/sites/default/files/20171117_DEF%20Rapport-administratiedruk-specialisten.pdf

3. Schuurman A.R. et al. Een dag uit het leven een zaalarts interne geneeskunde. NTvG 2018; 162:D2480.

4. <https://www.ordz.nl/actieplan-vws-van-start>

4. https://internisten.nl/sites/internisten.nl/files/Magazine%20Interne%20Geneeskunde%202018-3%20JNIV-uitgave%20%28website%29_0.pdf

Het nieuwe e-portfolio: meer overzicht, minder vinken

David Holwerda, *Reconcept*, **Suzanne Geerlings**, *voorzitter commissie Portfolio en hoofdopleider Amsterdam UMC, locatie AMC en, aios (naam volgt)*

Doelgroep: AIOS, opleiders, supervisors, onderwijkskundigen

Inhoud: Tezamen met het nieuwe opleidingsplan zal deze zomer het nieuwe e-portfolio van de NIV gelanceerd worden. In het nieuwe portfolio en de bijbehorende smartphone-app wordt aan het nieuwe opleidingsplan op een dynamische manier handen en voeten gegeven. Het portfolio biedt meer mogelijkheden voor alle gebruikersgroepen en maakt het opleiden op een laagdrempelig manier een integraal onderdeel van de dagelijkse praktijk.

Werkvorm: Plenair voordracht, gevolgd door interactieve demonstratie van het nieuwe portfolio voor alle gebruikersgroepen. Eventuele tips vanuit de zaal zullen daar waar mogelijk meegenomen worden in de ontwikkeling. Deelnemers die hun eigen laptop meenemen kunnen zelf ook werken in de demo-omgeving en gelijk een kijkje nemen.

Doel: Na deze workshop bent u volledig op de hoogte van het nieuwe portfolio dat vanaf 1 juli 2019 landelijk uitgerold gaat worden.

Echografie

Frank Bosch, *internist, Ziekenhuis Rijnstate* en **Jan ter Maaten**, *internist, UMCG*

Positieve Gezondheid, een andere manier van kijken?

Janet Lieffering, *psycholoog, coach, docent Hogeschool Leiden*

Hoe gezond vindt u zichzelf? En, wat is eigenlijk gezondheid?

Machteld Huber introduceerde het concept *Positieve Gezondheid* in Nederland in 2012. In dit concept wordt gezondheid niet meer gezien als de af- of aanwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren.

In deze visie is gezondheid niet langer meer strikt het domein van de zorgprofessionals, maar van ons allemaal. Het gaat immers om het vermogen om met veranderende omstandigheden om te kunnen gaan. Daarmee biedt dit nieuwe gezondheidsconcept een alternatief voor de [definitie](#) van de World Health Organisation (WHO).

Wat biedt Positieve Gezondheid het werkveld? 'De mens staat centraal', niet de ziekte. De mens wordt in zijn kracht aangesproken. Naast de ziekte is er ook nog een stuk gezondheid mogelijk. Het nieuwe concept

benadrukt het 'potentieel', niet wat er niet meer gaat. Gezondheid zou op zich geen doel op zich moeten zijn, maar als middel worden gezien opdat iemand 'zijn of haar ding kan doen'.

Wat nu 'curatieve gezondheidszorg' heet, is in feite vooral 'ziektezorg'. Wanneer in de curatieve sector naast aandacht voor het behandelen van ziekte tevens aandacht komt voor Positieve Gezondheid, zou dat herstelprocessen kunnen bevorderen en de omgang van de patiënt met een chronische aandoening kunnen verbeteren. De vorm waarin dit het best uitgewerkt kan worden, moet per instelling op maat gevonden worden.

Arts en onderzoeker Machteld Huber vroeg aan ruim 2.000 mensen wat zij verstaan onder gezondheid. Wat blijkt? Het gaat mensen niet alleen om hun lichamelijke gezondheid. Ze vinden vooral een betekenisvol leven belangrijk. Huber onderscheidt in haar concept Positieve Gezondheid zes gezondheidsdimensies om het 'gezondheidswelzijn' te meten: zes pijlers die mensen alle zes even belangrijk vinden. Hun Positieve Gezondheid wordt zichtbaar gemaakt in een spinnenwebmodel.

De zes pijlers van Positieve Gezondheid zijn:

- Lichaamsfuncties – Ik voel me gezond en fit
- Mentaal welbevinden – Ik voel me vrolijk
- Zingeving – Ik heb vertrouwen in mijn eigen toekomst
- Kwaliteit van leven – Ik geniet van mijn leven
- Meedoen – Ik heb goed contact met andere mensen
- Dagelijks leven – Ik kan goed voor mezelf zorgen

Tot slot

Opnieuw de vraag: hoe gezond vindt u zichzelf? En hoe kijkt u naar gezondheid? Kijkt u biomedisch? Of neemt u wellicht ook andere aspecten van uw eigen gezondheid in ogenschouw? Het beoordelen van uw gezondheid ook op andere dimensies, helpt wellicht in de communicatie met de patiënt.

In de workshop maakt u nader kennis met het concept Positieve Gezondheid, de werking ervan en hoe erover in gesprek te gaan.

Gender, de plaats in de opleiding

Toine Lagro, emeritus professor gender & women's health Radboudumc en **Barbara Sjouke**, aios Amsterdam UMC, locatie AMC

'Je gaat het pas zien als je het door hebt', is een bekende uitspraak die ook in de gezondheidszorg haar waarde bewijst. Vaak wordt gedacht dat het verschil tussen mannen en vrouwen in de gezondheidszorg niet zoveel uitmaakt. Er zijn natuurlijk specifieke mannen- en vrouwenziekten, maar buiten deze staat lang niet iedere arts er bij stil dat 'gender' een factor van belang kan zijn zowel bij verschillen in epidemiologie, in pathofysiologie en in risicofactoren bij het ontstaan van klachten, maar ook in de arts-patiënt communicatie en in presentatie van en omgaan met klachten.

In het nieuwe opleidingsplan interne geneeskunde is opgenomen dat er binnen de opleiding tot internist aandacht moet worden besteed aan gender en sexe verschillen. In een vogelvlucht zal aan de hand van wetenschappelijke feiten en ervaringen uit de praktijk de deelnemers aan deze workshop bewust gemaakt worden van de medische relevantie van aandacht voor sekse- en genderverschillen.

Peer Support voor en door AIOS bij aangrijpende gebeurtenissen in de zorg

Martijn Heringa, (oud-)gynaecoloog in het UMC Utrecht en **Shanna de Groot**, aios UMC Utrecht

Peer Support is emotionele ondersteuning door een gelijkwaardige collega wanneer je een (ernstig) incident, calamiteit, (tucht-)klacht of andere aangrijpende gebeurtenis in je werk hebt meegemaakt. Je bent van slag door wat er gebeurd is, wellicht voel je paniek, schaam je je of vraag je jezelf af of je je werk nog wel goed kunt doen. Dit kan iedereen overkomen, ook jou als AIOS. De druk van het dagelijkse werk en verwachtingen van patiënten, verpleging, collegae en opleider/supervisors, die op jou willen kunnen rekenen, kunnen deze situaties extra zwaar maken. Collegiale ondersteuning kan dan helpen om de balans als individu en professional te behouden of weer snel te hervinden. Aan die steun is, ook onder AIOS, veel behoefte, maar er wordt nog niet voldoende in voorzien. Hoe bied je effectieve steun aan je mede-AIOS? Je hebt al een goed luisterend oor, weet waar het om gaat en wil jouw collega steun kunnen geven, maar je weet niet hoe je dat het beste aanpakt. Na deze workshop weet je welke elementen een goed Peer Support gesprek effectief doen zijn. Je krijgt hand outs waarmee je direct aan de slag kunt en dat gaan we ook doen! De trainers hebben Peer Support opgezet in het UMC Utrecht volgens het model dat succesvol wordt gebruikt in Boston (Harvard, Jo Shapiro), het UMCG en OLVG.